

Interkulturell historisk kompetens i det mångkulturella klassrummet

Deltagande skola: Fryshusets gymnasium

Deltagande lärare: Mathias Blomberg och Line Ekman

Projektperiod: ht 2017 – vt 2019

Vems historia är det som berättas i klassrummet? Vår erfarenhet är att det i de heterogena elevgrupper som vi dagligen möter finns en mängd historier och perspektiv representerade. En del elever känner igen sig i den historia som presenteras i klassrummet, andra gör det inte. En del elever ger uttryck för ett alternativt historieberättande, men hamnar trots det i ensidiga förklaringsmodeller där enbart ett perspektiv dominerar (må vara ett alternativt). Svårigheten är att få eleverna att se flera perspektiv – på samma gång – och på så sätt utveckla deras interkulturella historiska kompetens. I vår studie fokuserade vi på decentrering som förmåga. Decentrering innebär att fokus flyttas från de dominerande narrativen till andra gruppers berättelser och att producenterna bakom historiska narrativ lyfts fram (Johansson & Nordgren, 2014). Syftet med vår studie var att undersöka hur decentrering kan förstås och hur denna förmåga kan utvecklas i undervisningen.

Utgångspunkt togs i frågeställningen:

1. Vad innebär det att decentrera ett historiskt narrativ?
 2. Hur kan undervisning utformas som utvecklar elevernas förmåga att decentrera?
- Studien genomfördes som en learning study och bygger på tre cykler av forskningslektioner. Totalt deltog fyra klasser på en gymnasieskola i Stockholmsområdet. Resultatet av studien visar att variationen mellan eleverna var stor när det gäller deras förmåga att decentrera, liksom hur förmågan tog sig uttryck. Många gånger saknade eleverna nödvändiga verktyg och kunskaper för att kunna utveckla önskvärt lärande. I syfte att åskådliggöra vad decentrering innebär i praktiken skapade vi en analysmodell som användes både i planeringsfasen av varje tema och i undervisningen.

Analysen av för- och eftertest visade att fler elever kunde decentera ett historiskt narrativ efter varje avslutad lektionsserie. Vi såg också att modellen för decentrering hade en gynnsam effekt, då fler elever utvecklade önskvärt lärande när den användes explicit i undervisningen.